

ଉଦ୍ଭିଦରେ ଫସ୍‌ଫରସ କି ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ

ଫସ୍‌ଫରସ ହେଉଛି ଉଦ୍ଭିଦ ପାଇଁ ଏକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଖାଦ୍ୟସାର । ତେର ବୃଦ୍ଧି, ପିଲ ହେବା, ଶୀଘ୍ର ଫୁଲ ହେବା ଓ ଫସଲ ପାକଳ ହେବାରେ ଏହା ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ଉଦ୍ଭିଦ ମଧ୍ୟରେ ଗତିଶୀଳ ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ମାଟିରେ ଗତିଶୀଳ ହୋଇ ନଥାଏ ।

କିପରି ଫସ୍‌ଫରସ ପରିଚାଳନା କରାଯିବ

ଫସ୍‌ଫରସ୍ ଅଭାବ ଜନିତ ଲକ୍ଷଣ : ରୁଗୁଡ଼ିଆ ହୋଇଥିବା ଗାଢ଼ ସବୁଜ ରଙ୍ଗର ଗଛ, ସିଧା ପତ୍ର ଓ ପିଲ ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ; ସରୁ କାଣ୍ଡ; ପାକଳ ହେବାରେ ବିଳମ୍ବ (ଫସ୍‌ଫରସ ଅଭାବ ଉଛଟ ହେଲେ ଆଦୌ ଫୁଲ ହୋଇ ନଥାଏ); ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଅଗାଡ଼ି ହେବା

ଫସ୍‌ଫରସ ଅଭାବ ଘଟିବା : କମ୍ ପରିମାଣରେ ଜୈବିକ ପଦାର୍ଥ ଥିବା ବାଲିଆ ମାଟି ଚୂନାୟ / ଲୁଣା / କ୍ଷାରୀୟ ମାଟି; ଅବକ୍ଷୟପ୍ରାପ୍ତ ଖାଲ ଜମି; ଅଧିକ ଫସ୍‌ଫରସ ବିବନ୍ଧନ କ୍ଷମତା ଥିବା ଆଗ୍ନେୟ ମାଟି ବା ଅମ୍ଳୀୟ ଜିପ୍ସ ଜମିର ମାଟି; ପିଚ୍ ମାଟି ଏବଂ ଅଧିକ ଲୌହ ଓ ଆଲୁମିନିଅମ୍ ଥିବା ଏସିଡ୍ ସଲ୍‌ଫେଟ୍ ମାଟିରେ ଫସ୍‌ଫରସ୍ ଅଭାବ ଦେଖାଯାଇ ଥାଏ ।

କେତେ ପରିମାଣର ଫସ୍‌ଫରସ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବ : ଉପଯୁକ୍ତ ପରିମାଣରେ ଖାଦ୍ୟସାର ଯୋଗାଇ ଦିଆଗଲେ ପ୍ରତି ଚନ୍ ଶସ୍ୟ ଅମଳ ପାଇଁ ଧାନ ଫସଲ(ନଡ଼ା ଓ ଶସ୍ୟ ପାଇଁ) ପ୍ରାୟ ୬.୪ କି.ଗ୍ରା. ଫସ୍‌ଫରସ (ଶସ୍ୟ ପାଇଁ ୪.୪ କି.ଗ୍ରା. ଓ ନଡ଼ା ପାଇଁ ୨.୦ କି.ଗ୍ରା.) ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ବିନା ଫସ୍‌ଫରସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ଵାରା ମିଳୁଥିବା ଅମଳ (ଫସ୍‌ଫରସ ଓ ପଟାସ ଖାଦ୍ୟସାର ପ୍ରୟୋଗ ବିନା ଫସଲ ପ୍ଲଟ୍ ତଥ୍ୟ ଫର୍ଦ୍ ଦେଖନ୍ତୁ) ସହିତ ତୁଳନା କରି ଫସଲ ଅମଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ମାଟିରେ ଥିବା ଫସ୍‌ଫରସ ସାର ଆଧାରରେ ଫସ୍‌ଫରସ ପ୍ରୟୋଗ (ପର ପୃଷ୍ଠାରେ ସାରଣୀ ଦେଖନ୍ତୁ) ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥାଏ ।

କେତେବେଳେ ଫସ୍‌ଫରସ୍ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବ : ଧାନ ରୋଇବା ପୂର୍ବରୁ ଶେଷ ଥର କାଦୁଅ ହଳ କରିବାବେଳେ ସମସ୍ତ ଫସ୍‌ଫରସ୍ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ଅଥବା ବୁଣିବାର ୧୦-୧୫ ଦିନ ପରେ ସମସ୍ତ ଫସ୍‌ଫରସ୍ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ଫସ୍‌ଫରସ ଅଭାବ ଥିବା ଗଛ ସାଧାରଣ ଗଛ ତୁଳନାରେ ରୁଗୁଡ଼ିଆ ହେବା ସହିତ ଏହାର ପତ୍ର ସିଧା ହୋଇଥାଏ

ଫସ୍‌ଫରସ ଅଭାବ ଥିବା ଫସଲରେ କମ୍ ପିଲ ହୋଇଥାଏ

ଫସ୍‌ଫରସ ଅଭାବ ଥିବା ଗଛର ପତ୍ର ବେରଙ୍ଗ ହେବା ସାଧାରଣ କଥା

କେଉଁ ଉତ୍ସରୁ ଫସ୍‌ଫରସ ସାର ମିଳିଥାଏ ?

ଫସ୍‌ଫରସ ସରର ଉତ୍ସ ଓ ଏହାର ମିଳୁଥିବା ପରିମାଣ

	ଫସ୍‌ଫରସ ସାର (ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି କି.ଗ୍ରା.)					
ଫସ୍‌ଫରସ ସାର	%ଫସ୍‌ଫରସ	୧୫	୨୦	୩୦	୪୦	୬୦
		ଫସ୍‌ଫରସ ସାରର ଆବଶ୍ୟକତା (ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି କି.ଗ୍ରା.)				
ସିଙ୍ଗଲ ସୁପର ଫସ୍‌ଫେଟ୍	୧୬-୧୮	୮୮	୧୧୭	୧୭୬	୨୩୪	୩୫୨
ଡବଲ ସୁପର ଫସ୍‌ଫେଟ୍/ ଏସ୍‌ପି ୩୬	୩୬	୪୨	୫୬	୮୪	୧୧୨	୧୬୮
ଟ୍ରିପଲ ସୁପର ଫସ୍‌ଫେଟ୍	୪୪-୪୬	୩୩	୪୪	୬୬	୮୮	୧୩୨
ଡାଇଆମୋନିଅମ୍ ଫସ୍‌ଫେଟ୍ (ଡିଏପି)*	୪୪-୪୬	୩୩	୪୪	୬୬	୮୮	**

* ୧୮% ଯବକ୍ଷାର ଉପଲବ୍ଧ ** ଅଧିକ ଫସ୍‌ଫରସ୍ ଆବଶ୍ୟକତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଡିଏପି ସହିତ ଅନ୍ୟ ଫସ୍‌ଫରସ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସାର ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ଫଳସାର ଭାବେ ଅଧିକ ଯବକ୍ଷାର ପ୍ରୟୋଗ ହେବ ନାହିଁ । ସୂଚନା : ୧ କି.ଗ୍ରା. $P_2O_5 = ୦.୪୪$ କି.ଗ୍ରା. ଡ ଏବଂ ୧ କି.ଗ୍ରା. $P = ୨.୨୯$ କି.ଗ୍ରା. P_2O_5

ଅମଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ (ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ଚନ୍)		୪	୫	୬	୭	୮
ମାଟିରେ ଫସ୍‌ଫରସ ସ୍ଥିତି	ଫସ୍‌ଫରସ୍ ପ୍ରୟୋଗ ହେଉ ନଥିବା ପୂର୍ବର ଅମଳ (ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ଚନ୍)	ଅନୁମୋଦିତ ଫସ୍‌ଫରସ ସାର (ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି କି.ଗ୍ରା.)				
କମ୍	୩	୨୦	୪୦	୬୦	Δ	Δ
	୪	୧୫	୨୫	୪୦	୬୦	Δ
ମଧ୍ୟମ	୫	-	୨୦	୩୦	୪୦	୬୦
	୬	-	-	୨୫	୩୫	୪୫
ଅଧିକ	୭	-	-	-	୩୦	୪୦
	୮	-	-	-	-	୩୫

ଅମଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଫସ୍‌ଫରସ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇ ନଥିବା ପ୍ଲଟ୍ (୦ ପ୍ଲଟ୍)ର ଅମଳ ଆଧାରରେ ଫସ୍‌ଫରସ୍ ଅନୁମୋଦନ

Δ ଅମଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅବାସ୍ତବ ଅଟେ

ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଆଧାରିତ ଫସଲ ପଛତର ଉତ୍ପାଦିକତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି

Website: www.rkbodisha.in , Email: contact@rkbodisha.in

